

Muistio 16.1.2026

Theseus-päivityspalaveri

Aika: pe 16.1.2026 klo 13.00–14.40

Teams

Läsnä Uotila, Pekka, Amkit-konsortio
Klinga-Hyöty, Eeva, Haaga-Helia
Koistinen, Minna, Oamk/Oulun yliopiston kirjasto
Lahtinen, Hanna, Laurea
Marjamaa, Minna, Laurea, siht.
Nyqvist, Antti, Haaga-Helia
Tolonen, Tiina, Oamk/Oulun yliopiston kirjasto
Ilva, Jyrki, Kansalliskirjasto
Hahl, Päivi, Kansalliskirjasto
Viita, Samu, Kansalliskirjasto
Lilja, Jari, Kansalliskirjasto

1. Kokouksen avaaminen

Hyväksyttiin asialista ja valittiin sihteeri.

2. Theseuksen tilastot

Theseuksen käyttötilastot ovat kasvaneet kaksinkertaiseksi. Tämä johtuu lähinnä boteista tai tekoälyn käytöstä. Kansalliskirjasto suosittaa Cloudflaren käyttöönoton aikaistamista ennen suurinta kevään opinnäytetyöruuhkaa, vanhoilla menetelmillä on hankala blokata haittaliikennettä. Cloudflaren käyttöönotossa täytyy päättää, siirretäänkö domain Kansalliskirjastolle vai jätetäänkö Metropolialle. Cloudflaren Business plan olisi sopivin paketti, hinta 200 euroa kuukaudessa (<https://www.cloudflare.com/en-gb/plans>).

Päätökset: Theseus-toimisto selvittää Cloudflaren käyttöönottoa ja Pekka ottaa asian esille Theseus-keryssä ja sen jälkeen AMKIT-konsortion

johtoryhmässä. Theseus-toimisto tiedottaa amk-kirjastoihin tilastoihin liittyvästä isosta virhemarginaalista ja sen syistä.

3. Uuden DSpace-käyttöliittymän demo (Kansalliskirjaston DSpace 8 demo)

Virkailijan käyttöliittymän ulkoasu muuttuu aika lailla, vaatii totuttaumista. Syöttölomake varsin erilainen kuin aiemmin, tiivistelmä tavuttuu jatkossa, syöttölomakkeen yhteenvetosivua ei jatkossa ole. Ohjeistuksiin tarvetta tehdä muokkauksia, mm. asiasanojen syöttö. Annif on katkolla tällä hetkellä. Theseukselle tulossa oma testipalvelin, johon saamme tunnukset. Täältä löytyy lisää tietoa julkaisuarkistojen toiminnallisuuksista: <https://www.kiwi.fi/spaces/Julkaisuarkistopalvelut/pages/442433557/Julkaisuarkiston+toiminnallisuudet>

Päätökset: Theseuksen testipalvelimeen (theseus.julkaisuarkisto.fi) Theseus-toimisto saa tunnukset jatkossa, tarvitaan IP-osoitteet (IPV4 tai IPV6-osoitteet). Osoitteet saa What's my IP -palvelulla, osoitteet lähetettävä secure maililla. Kansalliskirjasto on rakentanut yleiset ohjeet wikiin. Niiden pohjalta Theseus-toimisto voi rakentaa omat tarkemmat ohjeet amk-kirjastoille.

4. Massaeditoinnin tarve

Onko tarpeen tehdä massaeditointia? Massaeditointi on nyt helpompaa kuin aiemmin. Onko mahdollista saada amkin nimeä tai tietoa avoimuudesta/ käyttörajauksesta metadataan yhteisenä ajona? Mahdollisesti voidaan saada koodauksen kautta Kansalliskirjaston puolesta metadatan korkeakoulun nimi. Huomioitava jatkossa myös syöttölomakkeelle sama toiminto tai item templateen.

Päätökset: Theseus-toimisto selvittää tarvetta massaeditointiin ja item templatien tietoihin metadatan viemistä ja listaa tarpeita.

5. Theseus-päivityksen aikataulu

Käytiin läpi Kansalliskirjaston lähettämä aikataulu, josta pääkohdat alla.

Tammi-maaliskuu 2026

- Uusi Theseus valmistellaan testikäyttöön ja avataan rajatusti saataville väliaikaisessa osoitteessa (theseus.julkaisuarkisto.fi). Theseus-toimistolle tulee luoda tunnukset testailuun.

- Theseus-toimisto aloittaa uuden DSpace-versio toiminnallisuuksiin tutustumiseen ja ohjeistusten valmistelun.
- Replikointia testataan ja uuteen Theseukseen ajetaan testiaineistoa.
- Samassa yhteydessä uuteen Theseukseen replikoidaan nykyiset yhteisöt ja kokoelmat.
- → **Aloituspalaveri tammikuun alkuun**, KK & Theseus-toimisto: toiminnallisuuksien muutos konkreettisesti, Theseus-toimiston hallinnollinen rooli jatkossa, graafisen ulkoasun muutos, mitä tehtäviä Theseus-toimistolta muutoksessa. AMK-kirjastolaisille yhteisen tiedotustilaisuuden järjestäminen ja tiedotus.

Huhti-toukokuu 2026

- Lisätään käyttörajatuille kokoelmille tarvittavat IP-avaukset (ml. ipv6-osoitteet).
- Viimeistellään palvelun ulkoasu ja toiminnallisuudet.
- Varmistetaan, että Haka-kirjautuminen toimii myös väliaikaisessa osoitteessa.
- Viimeistellään uuden Theseuksen ohjeistukset ja valmistellaan muutosvaihetta varten tarvittava viestintäsuunnitelma.
- Uusi Theseus on periaatteessa päivitysvalmis toukokuun loppuun mennessä.

Kesä-heinäkuu 2026

- Aloitetaan siirtymävaiheeseen liittyvä tiedotus. Tiedotetaanko jo aikaisemmin amk-kirjastoihin?

Elo-syyskuu 2026

- Vanhan Theseuksen jonot puretaan eli vanhan Theseuksen tallennusten siirto elokuun puoliväliin mennessä, minkä jälkeen tallennus suljetaan ja palvelun sisältö jäädytetään replikoinnin ajaksi.
- Opinnäytteiden tallennus siirtyy tämän jälkeen uuteen Theseukseen, joka on replikointivaiheen ajan käytettävissä väliaikaisessa osoitteessa.
- Hyväksymisprosessissa mukana oleville virkailijakäyttäjille annetaan tarvittavat oikeudet uuteen Theseukseen.
- Justus-tallennus on replikointivaiheen ajan pois käytöstä.
- Kun replikointi on syyskuun puolella valmis, uusi palvelu (jossa on nyt sekä vanhat että uudet aineistot) siirretään vanhan tilalle osoitteeseen theseus.fi.
- Palvelussa on tässä vaiheessa muutostöistä johtuen muutaman päivän pituinen tallennuskatko.
- Vanha palvelu laitetaan vielä muutamaksi kuukaudeksi rajatusti saataville toiseen osoitteeseen.

AMK-kirjastolaisille yhteinen tiedotustilaisuus.

6. Graafisen ulkoasun muutostarpeet

Onko tarpeen tehdä graafisia uusia elementtejä? Voidaan lähteä liikkeelle

vahalla graafisella ulkoasulla. Jos tarpeen tehdä graafisen ulkoasun muutos, tehdään se myöhemmin.

7. Theseuksen admin- ja virkailijaroolien mahdolliset muutokset

Näitä käydään myöhemmin yhdessä läpi.

8. Theseus-toimiston tehtävät ja seuraava kokous

Kun Theseus tuleva tuotantopalvelin theseus.julkaisuarkisto.fi on valmis, järjestetään yhteinen palaveri, jossa käydään läpi toiminnallisuuksien muutosta ja jaetaan tehtäviä. Theseus-toimiston tulee perehtyä testipalvelimeen, suunnitella ohjeistuksen muutosta KK:n toimesta, viestiä amkeille heidän muutostarpeistaan. Valmistaudutaan kevättalvella hyvissä ajoin. Laitetaan esimerkiksi Oulun ja Laurean kokoelmat replikoitumaan. Mahdollinen koulutustilaisuus testiarkisto3-pohjalta amk-kirjastoille.

Lähetä IP osoitteet: <https://securemail.helsinki.fi> palvelulla Send message -
Helsingin Yliopisto lähettäjä: oma sähköpostiosoite
vastaanottaja: paivi.hahl@helsinki.fi
sisältö : IPv4 ja IPv6 osoitteet koneelta jolla työtä teet

Päätökset: Theseus-toimisto toimittaa IP-osoitteet Kansalliskirjastoon (työ- ja koti IPV4 ja IPV6).

Seuraava kokous **12.2. klo 13–14.30**. Kokouksesta lähetetty kutsu Theseus-toimistolle sekä Kansalliskirjaston ihmisille. Ennen kokousta hoidettava Theseus-toimiston IP-osoitteet KK:lle, selvitettävä domain-asiaa sekä tiedotettava Justuksen vastuuhenkilöitä DSpace-muutoksesta.